

SECRETARIA
Biuro Senackich
21.11.16
56+7

Warszawa, dnia 16 listopada 2016 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 18.11.2016 r.

nr. 5672 podpis. [signature]

DEK-V.070.5.2016.DD
Dot. BPS/043-27-588/16

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

[Handwritten signature: Stanisław Karczewski]

W związku ze złożonym podczas 27. posiedzenia Senatu RP w dniu 18.10.2016 r. przez Pana Senatora Krystiana Probierza oświadczeniem w sprawie opracowania programu wspierającego finansowo samorządy w walce z barszczem Sosnowskiego oraz o przeprowadzenie kampanii informacyjnej podnoszącej świadomość wśród społeczeństwa (BPS/043-27-588/16), proszę o przyjęcie następujących informacji.

Problem zagrożeń związanych z występowaniem na terenie Polski barszczu Sosnowskiego znajduje się od wielu lat w kręgu spraw rozpatrywanych przez resort środowiska. Ministerstwo podejmuje ogólnokrajowe, w tym międzyresortowe, kompleksowe działania na rzecz przeciwdziałania dalszemu rozprzestrzenianiu oraz na rzecz zwalczania istniejących stanowisk tego inwazyjnego gatunku.

Celem objęcia zakazem wprowadzania barszczu Sosnowskiego do środowiska przyrodniczego (w tym sprowadzania do Polski, przetrzymywania, prowadzenia hodowli, rozmnażania i sprzedaży) na terenie naszego kraju, roślina ta została umieszczona na liście stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. Nr 210, poz. 1260).

Z uwagi na to, że powyższe przepisy nie odnoszą się do sposobu postępowania z osobnikami znajdującymi się już w środowisku przyrodniczym, mój resort realizuje również działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym. Na zlecenie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska powstało (sfinansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) opracowanie pn. *Wytyczne dotyczące zwalczania barszczu Sosnowskiego (Heracleum sosnowskyi) i barszczu Mantegazziego (Heracleum mantegazzianum) na terenie Polski*. W 2015 r. Wytyczne udostępniono na stronie internetowej GDOŚ, w zakładce poświęconej zagadnieniu inwazyjnych gatunków obcych. Opracowanie to stanowi instrument wspierający działania na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, których celem jest skuteczna likwidacja istniejących stanowisk ww. barszczu, a także zapobieganie ich rozprzestrzenianiu. Wytyczne stanowią poradnik dla władz samorządowych, instytucji naukowych, organizacji pozarządowych oraz obywateli, jak rozpoznawać barszcz, jak unikać poparzeń, jakie narzędzia prawne umożliwiają walkę z tymi gatunkami oraz jak skutecznie zwalczać i ograniczać ich ekspansję. W pierwszej połowie lipca 2015 r. skierowano do wszystkich jednostek samorządu terytorialnego komunikat powiadamiający o Wytycznych, jak również o obowiązkach gmin (w świetle zapisów art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 446) w zakresie eliminacji tej rośliny oraz o możliwościach pozyskiwania środków finansowych na ww. działania.

Wobec niebezpieczeństwa, jakie barszcz Sosnowskiego stanowi dla ludzi i zwierząt, Główny Konserwator Przyrody wystąpił do Ministra Zdrowia o przeprowadzenie kampanii informacyjnej w ośrodkach zdrowia oraz przychodniach rodzinnych na rzecz zwiększenia świadomości wśród lekarzy i pacjentów na temat zagrożeń wynikających ze styczności z opisywanym gatunkiem.

W rezultacie Główny Inspektorat Sanitarny opracował oraz udostępnił broszurę informującą o niebezpieczeństwie związanym z barszczem Sosnowskiego, w tym o objawach poparzenia, zasadach pierwszej pomocy, a także o problemie przyrodniczym dotyczącym inwazyjnego charakteru tego gatunku. Wersję elektroniczną broszury opublikowano na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

Ponadto, w ramach realizowanego w najbliższych latach przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska projektu strategicznego pn. *Opracowanie zasad kontroli i zwalczania inwazyjnych gatunków obcych wraz z przeprowadzeniem pilotażowych działań i edukacją społeczną* zostaną opracowane zasady kontroli rozprzestrzeniania i zwalczania gatunków inwazyjnych (w tym m.in. barszczu Sosnowskiego). Zasady te zostaną ostatecznie zweryfikowane w ramach działań pilotażowych. Należy podkreślić, że projekt przewiduje również akcje informacyjno-edukacyjne, które będą skierowane zarówno do ogółu społeczeństwa, jak i do podmiotów wdrażających wspomniane zasady (m.in. jednostki samorządu terytorialnego, zarządcy obszarów chronionych, zarządcy nieruchomości).

Uznając wagę zagrożeń związanych z występowaniem barszczu Sosnowskiego oraz istotną rolę działań edukacyjnych w tym zakresie, podjęto decyzję, aby w ramach realizowanego pod auspicjami Ministerstwa Środowiska cyklu audycji pn. *Sygnaly natury – wszystko o środowisku, jego ochronie i wykorzystaniu jego zasobów*, emitowanego na terenie kraju przez szesnaście katolickich rozgłośni radiowych, jeden z odcinków został poświęcony problemowi szkodliwości tej rośliny.

Odnosząc się do podniesionej w oświadczeniu kwestii opracowania programu wspierającego finansowo samorządy w walce z barszczem Sosnowskiego, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Środowiska jako główne źródła dofinansowania tych działań rekomenduje środki pozostające w dyspozycji wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Ponadto, w ramach bieżącej współpracy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z wojewódzkimi funduszami, prowadzone są obecnie prace nad przygotowaniem zasad współfinansowania działań dotyczących zwalczania barszczu Sosnowskiego na terenie jednostek samorządu terytorialnego.

Należy również podkreślić, że w ramach programów finansowanych ze środków europejskich (w szczególności w zakresie regionalnych programów operacyjnych - RPO), można znaleźć ofertę wsparcia przedsięwzięć służących zwalczaniu siedlisk tego inwazyjnego gatunku.

Konkludując, chciałbym podkreślić, że wyeliminowanie populacji tego niebezpiecznego gatunku ze środowiska przyrodniczego Polski stanowi ważny aspekt dla resortu środowiska. Ministerstwo monitorując proces zwalczania siedlisk barszczu Sosnowskiego, deklaruje gotowość podejmowania w miarę potrzeby sukcesywnych działań wspierających dalszą redukcję populacji tej rośliny.

z poważaniem
[Podpis]
[Pieczęć]
MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU
Sławomir Łuczak

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych oraz Obsługi Rad, Zespołów i Pełnomocników w KPRM